

Όνομα:.....

Ημερομηνία:.....

ΣΤ' Τάξη

Αναφορικές Δευτερεύουσες Προτάσεις

Αναφορικές προτάσεις

- οι αναφορικές προτάσεις είναι εξαρτημένες προτάσεις που **αναφέρονται** σε μία λέξη ή φράση κάποιας άλλης πρότασης.
π.χ. Είδα μια κοπέλα **η οποία σου μοιάζει πολύ**. (Η δευτερεύουσα αναφορική πρόταση αναφέρεται στη λέξη **κοπέλα**).

- οι **ονοματικές** αναφορικές προτάσεις εισάγονται με τις **αναφορικές αντωνυμίες**:
ο/η/το οποίος/α/ο, **που**, όσος,-η, -ο, ό,τι, οτιδήποτε, οποιοσδήποτε, όποιος,-α,-ο

Προσοχή! Με το «που» εισάγονται και **αποτελεσματικές/συμπερασματικές προτάσεις**.

Για να μην τις μπερδεύω, θυμάμαι το εξής:

Η αναφορική αντωνυμία «που» **μπορεί να αντικατασταθεί** από την αντωνυμία «ο οποίος/η οποία/το οποίο», ενώ ο αποτελεσματικός σύνδεσμος όχι!

π.χ. Η κοπέλα **που** είδες είναι η αδερφή μου. =

Η κοπέλα **την οποία** είδες είναι η αδερφή μου. (αναφορική δευτερεύουσα)

- οι **επιρρηματικές** αναφορικές προτάσεις εισάγονται με τις **αναφορικά επιρρήματα**:
όποτε, οποτεδήποτε, οπουδήποτε, όπου, όσο, όπως

Θυμάμαι: Οι αναφορικές επιρρηματικές προτάσεις που εισάγονται με τα επιρρήματα **όπου, οπουδήποτε** χρησιμοποιούνται ως **τοπικοί προσδιορισμοί**.

π.χ. Θα πάμε διακοπές **όπου** **θες**. (δευτερεύουσα αναφορική πρόταση που απαντά στην ερώτηση πού;;;)

1) Υπογραμμίστε τις αναφορικές δευτερεύουσες προτάσεις και δηλώστε αν είναι ονοματικές ή επιρρηματικές:

- Όποτε βρισκόμαστε, θυμόμαστε τα παλιά. **αναφορική επιρρηματική δευτερεύουσα**
- Όσοι συμφωνούν με την πρότασή μου να σηκώσουν το χέρι τους!
- Όποιοι δεν έχουν εισιτήριο θα λάβουν πρόστιμο.
- Όπως έστρωσες, θα κοιμηθείς!
- Κάνε ό,τι θες!
- Το μαγαζί στο οποίο θα πάμε είναι παραθαλάσσιο.
- Όσο περισσότερο φωνάζεις, χάνεις το δίκιο σου.

2) Στις παρακάτω προτάσεις, να αντικαταστήσετε το «που» με την αναφορική αντωνυμία «ο οποίος/η οποία/το οποίο», κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να βγάζουν οι προτάσεις νόημα:

✓ Το σπίτι **που** μένω ήταν της γιαγιάς μου.

.....
Το σπίτι **στο οποίο** μένω ήταν της γιαγιάς μου.

✓ Ο λόγος **που** σε κάλεσα είναι για να δω τι κάνεις.

.....

✓ Ο νέος **που** χαιρέτησα είναι ο ανιψιός μου.

.....

✓ Είναι ο μόνος άνθρωπος **που** με βοηθάει αφιλοκερδώς.

.....

✓ Οι μαθητές **που** το επιθυμούν θα συμμετάσχουν στην εκδρομή.

.....

✓ Το χωριό **που** ζούμε είναι από τα ομορφότερα της Ηπείρου.

.....

3) Να υπογραμμίσετε στις παρακάτω προτάσεις τις δευτερεύουσες/εξαρτημένες προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε:

(Κάποιες περίοδοι μπορεί να έχουν παραπάνω από μία δευτερεύουσες προτάσεις.

Γι' αυτό, χρειάζεται πρώτα να εντοπίσω όλα τα ρήματα)

α. Όποιος βιάζεται να φθάσει, σκοντάφτει!

β. Ήταν τόσο γλυκιά, που η φωνή της έσταζε μέλι.

γ. Ο κύριος που μου μίλησε ήταν δάσκαλός μου στο δημοτικό.

δ. Πήγαινε να κλείσεις τον θερμοσίφωνα, διότι είναι ανοιχτός εδώ και μια ώρα.

ε. Με ρώτησε αν είμαι καλός μαθητής.

στ. Η Μαρία είπε πως θα πάει για τένις, αν έχει καλό καιρό.

ζ. Φοβάμαι μήπως χάσω την προθεσμία, καθώς έχω καθυστερήσει πολύ.

η. Αναρωτήθηκε πού έχει βάλει τα κλειδιά του.

θ. Μόλις τελειώσω το διάβασμα, θα σε βοηθήσω με τις δουλειές του σπιτιού.